

linje razpada in začne gniti. Ko pa gnije, se tvorijo iz njega različni plini. Ti plini so podobni onim vodnim kapljicam, ki vstajajo na vodi, kadar vre. Mali mehurčki so, ki se razblinjajo drug za drugim. Vselej pa malo zavreči in pokne, kadar se razleti tak plinček. To pokanje in cvrčanje je slišal tudi Jaka Strahopetec. Prirodoslovna opazovanja pa nam povedo tudi to, da se taki plini včasih sami od sebe vnamejo v zraku, in tako nastane nebroj malih lučic. Človeku se zdi, kakor da bi v resnici gledal nebroj plamenčkov. Toda pravi plameni to niso. Imajo le videz plamenov. V resnici je pa to le nekako svetlikanje in odsevanje, kot ga lahko opazujete tudi na starem lesu ali pa na žveplenkah stare vrste, ki v temi odsevajo kot bi človek gledal plamen, ki se nemirno premika. Otroci! V naravi je obilo prikazni, ki si jih neuk človek ne zna raztolmačiti. Pa si pri tem domišljajo preprosti ljudje razne skrivnostne sile in moči, ki jih sploh ni. Odtod pride, da je med preprostim ljudstvom — kot nam priča Jaka Strahopetec — toliko prazne vere v strahove, duhove, vedomce, čaravnice in podobne stvari. Človeška znanost je že mnogo takih pojavov ugotovila, da so čisto prirodne prikazni, in upamo, da bo v prihodnje še marsikaj dosegla v tem oziru. S tem bo pregnala mnogo prazne vere iz človeške domišljije. Vsega pa seveda tudi človeška veda čisto ne bo mogla razkriti, ker vemo, da je nad nami neskončni Bog s svojo skrivnostno močjo, človeško spoznanje pa je omejeno.«

J. E. Bogomil:

Kralj beračev.

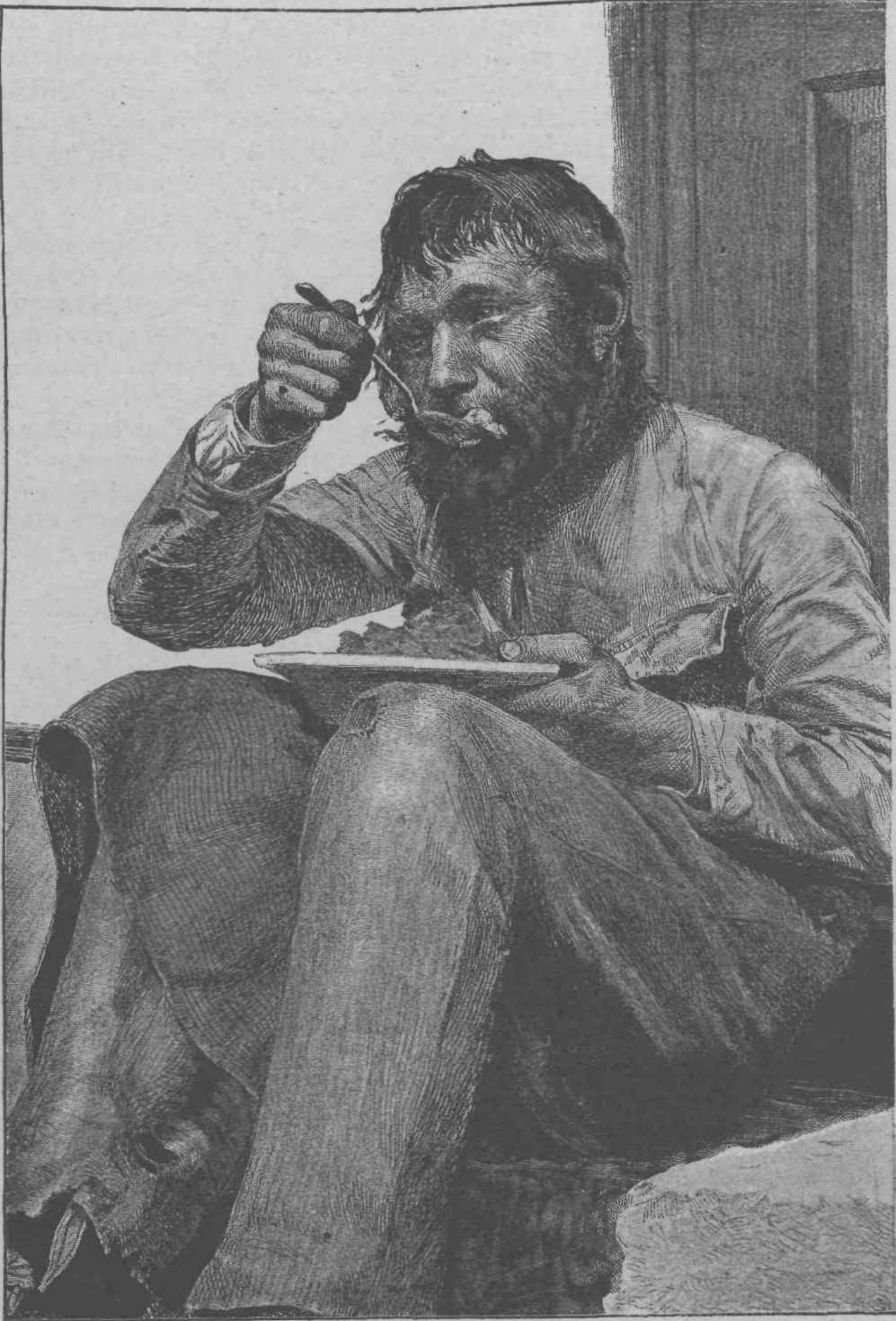

sa Loka ga je poznala. Tudi po okolici ni bil nikjer neznan.

Revež je bil, ali vsaj delal se je reveža. Z žlico za visokimi štibali je hodil na kapucinsko porto. Ondi je dobival hrano za plačilo božje. Druge berače je pa ošteval, ako se mu niso prav obračali. Pa mu ni nihče zameril. Rekali so mu »kralj beračev«. In kdo bi zameril svojemu skrbnemu kralju? Tudi berači niso zamerili.

Bil je kralj beračev mož svoje vrste. Nosil se je enako pozimi in poleti. Suknjič je imel navadno ogrnjen čez levo ramo. Na desni je pa nosil vrečo, znamenje svojega beraškega poklica. Odložil je vrečo samo, kadar je jedel. Sicer pa nikjer in nikoli; še v cerkvi nikoli. Skrivnostno zamišljen je hodil iz ulice v ulico, od hiše do hiše, mirno, počasi, dostojanstveno. Prav kakor tak, ki se zaveda svojega stanu.

Z vsakim človekom ni hotel niti govoriti. On, kralj beračev, naj bi govoril z vsakim človekom? Celo morda s takim, ki beraču nič ne da? Ali pa da premalo? Boš! A komur je skazal beraški kralj to milost, da je začel z njim pogovor, temu ni skrival svojih skrivnosti.

Povedal mu je, zakaj mora biti berač. Njegov rojstni dan je bil na veliki petek. Ta dan pa Bog posebno zaznamuje, ker so mu Judje na ta dan umorili Sina. Vsak, kdor pride na svet veliki petek, mora biti revež. To je zadelo tudi njega. Izmed vseh vrst revščine pa si je izbral najlažjo: beraštvo.

In skrivnostno se je nasmehnil...

Jude je seveda sovražil, ker so bili oni krivi tudi njegove revščine. Ljubil je pa strastno loterijo, baš zato, ker je bila v judovskih rokah. Njegov namen je bil, da s pomočjo loterije ogoljufa Jude.

Na loterijo je mislil, ko je bedel; o nji govoril, ko je spal; o nji sanjal; ko so mu jo zaprli v Loki, je šel za njo celo v Ljubljano.

In kako je znal razlagati sanje! Sanje pridejo največkrat od slabe krvi. Včasih jih pa prinese sam angel varih, in ne malokrat tudi hudobni duh. Angelove sanje so najboljše — a kaj, ko pa ne veš, če jih je res prinesel angel. Kdor pa to ve in takrat stavi v loterijo, ta pa obogati.

V loterijo je torej stavil kralj beračev, da bi Jude ogoljufal. Ná — v nedeljo je šel pa pogledat, če so prišle njegove številke? Pa ni bilo nič. Razjaril se je. Ni mu šlo v glavo, da bi bil Bog tako usmiljen in mogel držati s tistimi, ki so mu umorili Sina.

Pa kar zares je bil hud. Toda samo za nekaj hipov. Takoj je spoznal, da ni storil prav. Obšlo ga je kesanje. Oddaleč je gledal skozi cerkvena vrata v cerkev, če so bila odprta. Če pa niso bila odprta, je počasi stopal proti vratom in opazoval skozi ključaynično luknjico, če mu je Bog kaj prida zameril. V ponedeljek potem si ni upal navadno niti v cerkev. Bal se je, če prejšnji dan ni prav videl, kako je plapolala večna luč. V njenem plapolanju je namreč bral, koliko je bil pri Bogu v krivdi. V torek je pa že spet prestopil cerkveni prag. Trdno je bil prepričan, da ga ima Bog spet rad. In z vso gorečnostjo je jel prositi vsaj za terno. — —

Zdaj ga že dokaj let ni več. Umrl je prej, nego je dovršil svojo življenjsko nalogo. Ni mogel ogoljufati Judov s pomočjo loterije.

Po njegovi smrti je loterija prenehala. Ljudje so zlobno govorili, da zato, ker je umrl kralj beračev.

